

ÅRSMELDING 2017

Del 1

Innholdsfortegnelse

Rådmannens innledning.....	3
1 Kommentarer til driftsregnskapet.....	6
1.1 Driftsresultat.....	6
1.2 Driftsregnskapet - inntekter	6
1.3 Driftsregnskapet - utgifter.....	7
1.4 Utviklingen i driftsinntekter og driftsutgifter	7
1.5 Renter og avdrag	7
1.6 Renteinntekter, utbytte og eieruttak	7
2 Kommentarer til investeringsregnskapet.....	8
2.1 Finansiering av bruttoinvesteringer	8
2.2 Avvik sett oppimot budsjett	8
2.3 Lånegjeld i forhold til driftsinntekter	8
2.4 Langsiktig gjeld pr. innbygger	8
2.5 Finans.....	9

Rådmannens innledning

Kommunestyrene i Rissa og Leksvik fattet et historisk vedtak i desember 2015 om at de to kommunene slås sammen til Indre Fosen kommune fra 1. januar 2018. Søknaden om sammenslåing ble behandlet i Kongelig resolusjon i juni 2016. Administrasjonene, tillitsvalgte og politikere har i de to kommunene jobbet seg sammen i løpet av 2016 og 2017, og Rissa og Leksvik kommuner har i løpet av 2017 blitt klar for å bli én kommune fra årsskiftet. Kultursektoren ble slått sammen med kultursektoren i Leksvik allerede fra 1. august 2016. Fra 1. januar 2017 ble alle møtene i kommunestyrene i Rissa og Leksvik gjennomført i fellesskap, og begge kommunestyrene utgjorde fellesnemnda. I 2016 var fellesnemnda begge formannskapene samt gruppeledere i de politiske parti som ikke var representert i formannskapet. Fra 1. januar ble også utvalgsmøtene gjennomført i fellesskap.

Utover året 2017 ble stadig flere saker i begge kommunene aktuell for behandling av fellesnemnda og av felles formannskap og utvalg for de to kommunene i stedet for behandling av det enkelte kommunestyre, det enkelte formannskap og den enkelte kommunes utvalg.

Samtidig som sammenslåingsprosessen har pågått, har mye interessant blitt behandlet i Rissa kommune i 2017. Kommunestyret har i løpet av året fattet vedtak om bl.a. boligpolitisk plan for 2016 – 2019, sluttrapport Åsly skole, fiberutvikling Hasselvika / Fevåg, kjøp av tomt til Stadsbygd omsorgssenter, endring fra OPS (offentlig privat samarbeid) ved planlegging av Stadsbygd omsorgssenter til at kommunen tar ansvaret fullt og helt for planlegging, bygging og drifting av bygget. Flere viktige saker som ble vedtatt i kommunestyret, er tilrettelegging for kjøp av eiendommer og klargjøring av tomter på Malenaunet, rensaneanlegg på Kvithyll, hyttefeste-prosjektet regissert av Trøndelag Brann og Redningstjeneste, nytt skolebygg på Mælan, planprogram for Stadsbygd kirkegård, reguleringsplan for Rissa sentrum. I mai behandlet kommunestyret en villighetserklæring for sammenslåing av alle Fosenkommunene til én kommune. Vedtaket ble positivt forutsatt en del sentrale punkter som måtte innfris. Alle Fosenkommunene behandlet den samme saken. Det ble i ettertid ikke vedtak i Stortinget om én Fosenkommune.

Skisse av nybygg ved Mælan skole

Museet Kystens Arv

Et flott formidlingsbygg ved Museet Kystens Arv ble åpnet i juni, og mange besøkte museet i august i forbindelse med friluftsteateret Den siste viking. Bygget ble finansiert av stat, fylkeskommune og kommune, og en stor dugnadsinnsats er utført av mange lokale krefter.

Rissa og Leksvik kommuner har i lag etablert og gjennomført det første året av omstillingsprogrammet for arbeids- og næringsliv i Indre Fosen. Dette startet som en akutt fase for Rissa kommune i 2016 og ble etablert for Indre Fosen fra 2017. Det vises til egen årsmelding for omstillingsprogrammet.

I oktober søkte ordfører Ove Vollan om fritak fra alle sine politiske verv da han gikk over i en annen jobb, og kommunestyret innvilget fritak. Liv Darell ble valgt som ordfører for de to siste månedene som Rissa kommune eksisterte, og Bjørn Vangen ble valgt som varaordfører.

Målet i tjenesteproduksjonen er til enhver tid å sørge for best mulig kvalitet gjennom god forvaltning av fellesskapets midler. Engasjerte og dyktige medarbeidere sørget for, også i 2017, tjenesteleveranser av god kvalitet til innbyggerne utfra tildelte rammer.

Utvikling på regionalt og interkommunalt nivå

Rissa kommune har i mange år samarbeidet interkommunalt på ca 55 områder. Gjennom Fosen Regionråd har kommunen et utstrakt tjenestesamarbeid. Rissa kommune er vertskommune for Fosen barneverntjeneste, Fosen IKT og Fosen Inkasso.

Digital døgnåpen forvaltning er et Fosenprosjekt som Rissa kommune har engasjert seg mye i og som bl.a. vil gjøre søknadsprosesser enklere for innbyggerne på Fosen.

Rissa kommune har ansvar for samarbeidet i Nordre Fosen vannområde. Rissa kommune har også vært pådriver og har lagt til rette for Dyrk Fosen som er en satsing på Fosen for utvikling av landbruksnæringa. Alle Fosenkommunene har blitt deltakere i prosjektet der prosjektansvaret ble overført fra Rissa kommune til Fosen Regionråd i løpet av 2017. Folkehelse har stort fokus i Rissa kommune. Alle sektorer er involvert i arbeidet og samarbeidet i regionen er utstrakt. Det treårige forsknings- og utviklingsprosjektet RissaMat avsluttes våren 2018. Prosjektet har fokus på kostholdets betydning for mestring og trivsel i utdanningsløpet fra barnehage til og med videregående skole. RissaMat har gitt mange positive ringvirkninger.

Trondheimsregionen, som Rissa kommune er en del av, samarbeider i hovedsak om samferdsel og næringsutvikling. Interkommunal arealplanlegging med fokus på næringsarealer (IKAP) er også sentralt i Trondheimsregionen.

Brua over Trondheimsfjorden er et langsiktig og viktig prosjekt for Rissa kommune og Fosen forøvrig.

Økonomiske betraktninger

Rådmannen legger frem et årsregnskap for 2017 med et resultat i 0. Det er derfor intet overskudd som må reguleres i henhold til finansreglement kap. 1.3 Budsjettdisposisjoner og bufferfond.

Til tross for et resultat i 0 er det ubalanse mellom kommunens driftsinntekter og driftsutgifter. Enhetene har i 2017 et samlet merforbruk på hele 2,46 mill. Det ble derfor viktig å legge en stram ramme også for 2018. For enhetsvise resultater vises til enhetenes egne forklaringer i årsmeldingens Del 2.

Midler som forvaltes av Grieg Investor og Allegro Finans, som ved årsskiftet hadde en verdi på kr 133 mill., har gitt oss en avkastning på ca. 5,4 % i 2017, dette utgjør ca. kr 2,2 mill. mer enn budsjettet og noe som ansees som meget tilfredsstillende i et lavt rentemarked.

Det er investert for 94,9 mill. i anleggsmidler i 2017. Investeringsregnskapet viser et avvik mellom regulert budsjett og regnskap på hele 63,3 mill. De største prosjektene som ikke ble ferdig i 2017 og som overføres til 2018 er: Renseanlegg på Kvithyll, Øyan vannbehandlingsanlegg, tiltak og infrastruktur i Hasselvika og Rissa sentrum. Mælan skole startet byggingen tidligere enn antatt og har derfor benyttet mer enn det som ble budsjettet i 2017.

For å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten, har rådmannens ledergruppe årlig en grundig generell gjennomgang og diskusjon om oppfølging av kommunens etiske retningslinjer. Dette ble fulgt opp i 2017 med en gjennomgang med spesiell fokus på økonomi. Alle i ledergruppen har hatt en tilsvarende gjennomgang i sin sektor. Dette vil gjentas jevnlig framover.

Dette vil gjentas jevnlig framover.

Syssetting i Rissa kommune

Ved utgangen av 2017 var totalt 75 personer arbeidsledige i Rissa, 19 av disse har vært uten jobb i over ett år. Totalt er det 49 færre arbeidsledige enn ved utgangen av 2016.

Likestilling i Rissa kommune

Rissa kommune har mål om å bli en foregangskommune på likestilling mellom kvinner og menn. Kommunen har derfor fokus på likestilling. En stor del av dette gjøres gjennom et kontinuerlig arbeid med holdninger blant ledere og ansatte. Kommunen har kommet langt i dette arbeidet, og på de fleste områdene er det reell likestilling mellom kjønnene.

Tiltak som kan nevnes:

- Beregning av lønnsforskjeller mellom menn og kvinner gjennomgås i forkant av alle lokale forhandlinger.
- Det er satt i gang flere tiltak mot uønsket deltid, og ved nyansettelse blir deltidsansatte med små stillinger prioritert.

Samhandling

Det er spennende og inspirerende å være på et lag som i tillegg til å drifte gode kommunale tjenester, også med glød og entusiasme arbeider aktivt med endringer for å møte framtidens behov. Alle medarbeidere fortjener en stor takk for helhjertet og god innsats i 2017. Tillitsvalgte og ansatte viser evne, vilje og mot til å stå på. En stor takk også til det politiske miljøet for et konstruktivt samarbeid om felles utfordringer som det jobbes med hver dag, til det beste for kommunens innbyggere.

Samhandlingen over lengre tid med Leksvik kommune har vært verdifullt. Den gode og konstruktive samarbeidsånden som er utviklet gjennom de to siste årene, har hatt stor betydning for det innovative og spennende arbeidet som kommunene har stått overfor i forkant av at Indre Fosen kommune skulle etableres fra 01.01.2018. Administrasjonen, tillitsvalgte og politikere har i 2017 brukt en god del tid og ressurser på utvikling av Indre Fosen kommune. Det vises til egen årsmelding og årsregnskap for sammenslåingsprosessen.

Rissa kommune er nå historie, og Indre Fosen kommune ble ønsket velkommen med en storslått feiring på grensa mellom Rissa og Leksvik kommuner heime hos ordfører Liv Darell ved Storvatnet på nyttårsaften 2017.

Rissa, 16. april 2018.

Vigdis Bolås

Rådmann Indre Fosen kommune

(rådmann Rissa kommune fram til 31.12.2017)

1 Kommentarer til driftsregnskapet

Regnskapsresultat

Tall i hele 1.000	2017	2016	2015
Netto driftsresultat	-3 246	13 327	8 059
Netto avsetninger	3 246	-13 327	-3 655
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	4 404

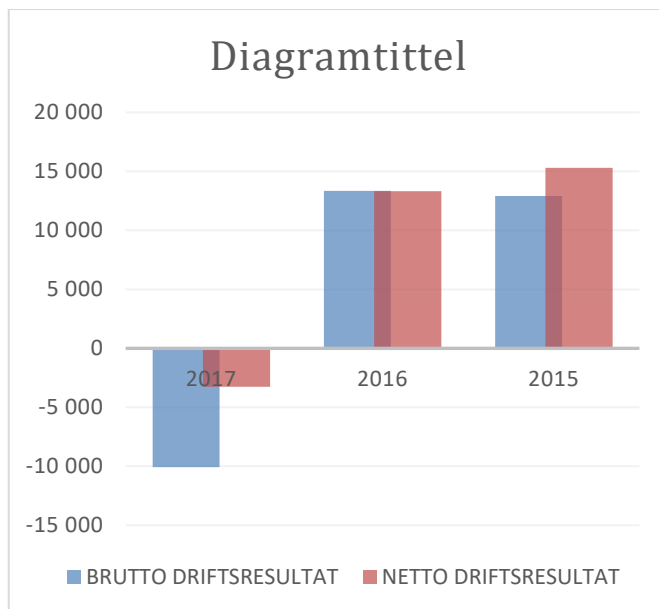
Netto driftsresultat er resultat etter at ordinær drift, der renter og avdrag er dekt. Driftsregnskapet til Rissa kommune i 2017 viser et merforbruk på kr 3,246 mill. Driften i enhetene hadde et overforbruk i 2017, samlet på kr 2,476 mill. Helse og Omsorg står for det største merforbruket i 2017 med kr 4,5 mill. Overforbruket er knyttet til høyt sykefravær og høyt belegg på sykehjemmene samt ekstraordinære kostnader knyttet til lovpålagte oppgaver. Det er også merforbruk på Oppvekst og Plan, kart og miljø. På oppvekst så skyldes det bl. annet færre elever enn planlagt på Stadsbygd skole og for høyt lønnsbudsjett på Åsly skole. Plan, kart og miljø var det feil budsjettering av fordelte utgifter fra andre ansvarsområder til funksjon plan. Se også enhetenes forklaringer i Årsmelding del 2.

Til tross for lav skatteinngang i Rissa kommune ble skatteveksten i Norge høyere enn budsjettert. Det førte til at totale skatte og rammeinntektene ble 1,121 mill. høyere enn budsjettert. Finansinntektene ble også positive etter økte inntekter på bankinnskudd og avkastning på våre fond. Totalt gav dette en merinntekt på kr. 2,075 mill.

Det vil si at netto avsetninger er negativ med ca. 3,2 mill. og for å kunne levere et resultat uten merforbruk har kommunen måtte tære av både premieavvik, bundne og ubundne driftsfond og benyttet seg av tidligere års mindreforbruk. Totalt ble det foretatt strykninger på kr 0,46 mill. Siden regnskapet gikk i null vil det ikke bli noen avsetninger i 2017 i hht. kommunens reglement for finansforvaltning kap. 1.3 *Budsjettdisposisjoner og bufferfond*. Den regnskapsmessige driftsmargin er 0 %.

1.1 Driftsresultat

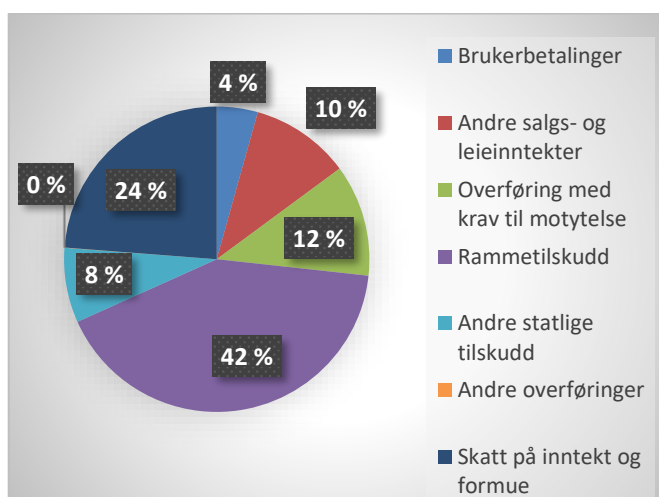
Brutto driftsresultat viser hvor mye av driftsinntektene som er igjen etter at løpende driftsutgifter er betalt. Legger vi til netto renter-, avdragsutgifter, finans og avskrivninger får vi netto driftsresultat.

Forskjellen mellom brutto og netto driftsutgifter er nå større enn på flere år. I 2017 var det lavere rentekostnader og større avskrivninger som utgjorde de største endringene.

1.2 Driftsregnskapet - inntekter

Kommunens driftsinntekter kommer fra flere ulike kilder. Skatt og rammetilskudd utgjør til sammen 73 % av kommunens inntekter, noe som er en liten nedgang fra 2016. Nedgangen skyldes i hovedsak tilskuddet på totalt 27 mill. som ble utbetalt i forbindelse med sammenslåingen til Indre Fosen kommune i 2016. Skatt og rammetilskuddet kan disponeres fritt. De øvrige inntektskildene er i stor grad definert for de ulike utgiftsområdene.

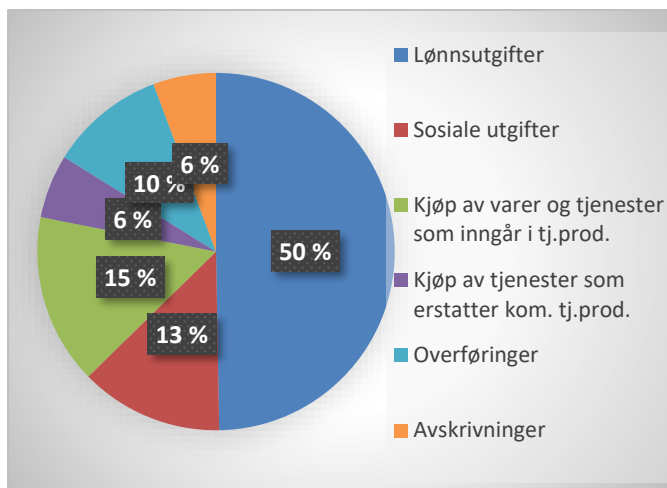

Rammetilskudd og skatteinngang ble til sammen 1,121 mill. høyere enn budsjettert, og en økning på 2,3% i forhold til 2016. Det ble ca. 22% økning på salgs- og leieinntekter i forhold til budsjettet, dette kommer fra NAV og Oppvekst, som har fått større inntekt enn

budsjettet. Totalt sett er det en økning fra 2016 på 10,6 mill.

1.3 Driftsregnskapet - utgifter

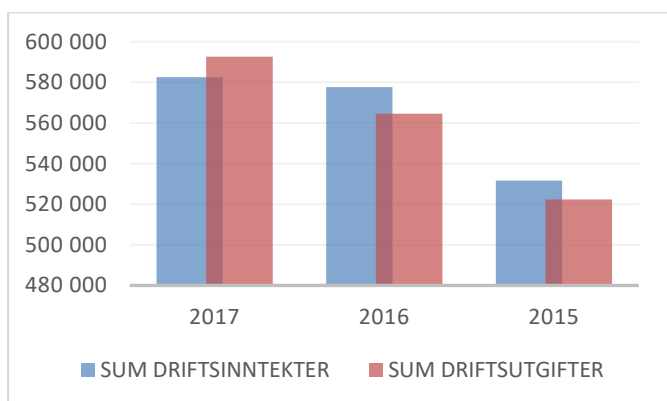
Driftsutgiftene er delt inn i ulike arter i henhold til Kostra, og viser hvor stor andel de ulike utgiftsartene utgjør av samlede utgifter.

Det var en økning på lønn og sosiale utgifter med kr 10,3 mill. fra 2016 til 2017, som utgjør en økning på 2,8 %. Lønnskostnadene utgjør nå 63 % av de totale kostnadene, dette er 1 % mindre enn i 2016. Kjøp av varer og tjenester har en øking på 8,5 mill. som tilsvarer 7%.

Posten overføringer inneholder noen økninger og reduksjoner som går mot hverandre.

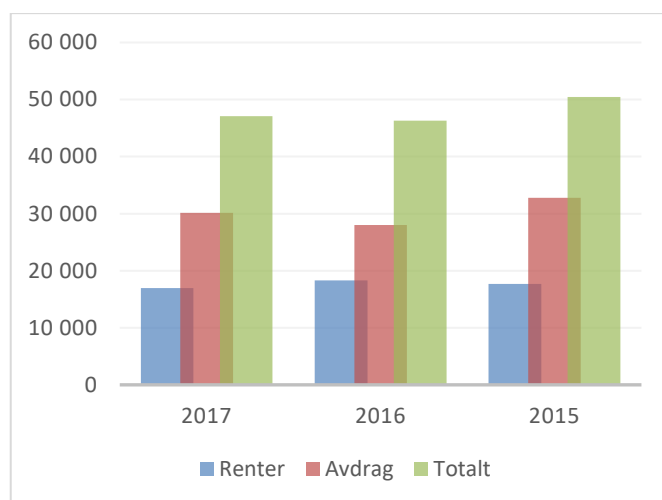
1.4 Utviklingen i driftsinntekter og driftsutgifter

Tallene for 2017 viser at kommunen nå har inntekter som er lavere enn utgiftene, det var også slik i 2016, men pga. inntekter fra kommunesammenslåingen ble tallene da positive. I 2015 utgjorde driftskostnadene 98,1 % av driftsinntektene, i 2016 er denne noe redusert

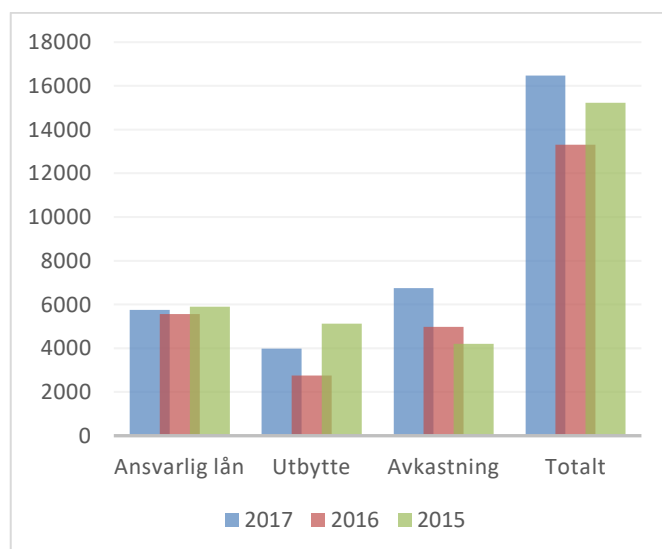
til 97,8 % og i 2017 er den forverret til 101.8 %. Dette er veldig urovekkende og særlig når det kommer i et veldig sterkt skatte- og finansår. Denne trenden er ikke levbar i lengden og med tanke på investeringene fremover vil det kreve store omveltninger på enten inntektssiden eller utgiftssiden for å kunne levere positive tall.

1.5 Renter og avdrag

Gjeldsporteføljen er fordelt med 60/40 på flytende og fast rente. Nytt fra 2017 er at 72% av flytende lån er flyttet over til sertifikatmarkedet. Renteutgiftene er 0,4 mill. høyere enn regulert budsjett, men 1,4 mill. lavere enn i 2016. Avdragsbetalingen i 2017 er 2,1 mill. høyere enn i 2016. Siden gjelden har økt gjennom finansieringen av Åsly skole og avdragene er betydelig redusert gjør at kommunen i 2017, som i 2016, betalte minimumsavdraget (9,5 mill. over i 2015).

1.6 Renteinntekter, utbytte og eieruttak

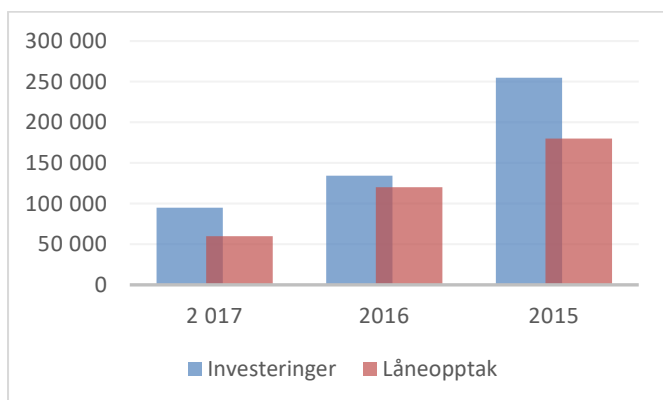
Kommunen har i 2017 hatt en positiv utvikling i totale rente- og utbytteinntekter. Dette bryter trenden fra

2014 til 2016. Totalt er det en økning fra 2016 til 2017 på kr. 3,2 mill. Dette skyldes økt utbytte fra TrønderEnergi AS og økt avkastning på våre pengeplasseringer (fra 3,5 % i 2015, 4 % i 2016 til 5,4 % i 2017).

2 Kommentarer til investeringsregnskapet

2.1 Finansiering av bruttoinvesteringer

Kommunens investeringer kan finansieres på forskjellige måter. Det mest vanlige er egenkapital, mva kompensasjon, lån og tilskudd. Det vesentligste av kommunens investeringer er også for 2017 finansiert med lån, samt noe tilskudd. Tanken var at deler av investeringsbudsjettet i 2017 skulle finansieres med uttak av 50 mill. fra våre pengeplasseringer. Med utgangspunkt i dagens utlånsrente sett oppimot avkastning på plasserte midler, har kommunen i 2017 besluttet å låne også denne delen. Høy lånefinansieringsgrad fører til at kapitalutgiftens andel av totale utgifter øker, og gir en tilsvarende reduksjon på det som kan brukes på drift. Det er viktig å sette inn tiltak for å unngå dette, og et av disse tiltakene er bla å fortsette prosessen med å selge deler av aksjeposten i TrønderEnergi AS.

2.2 Avvik sett oppimot budsjett

På regnskapsskjema 2 A finnes noen vesentlige avvik mellom regnskap og budsjett, dette gjelder:

Investering i anleggsmidler;

Det ble investert vesentlig mindre enn budsjettet.

Avdrag på lån;

Avdrag på lån til Husbanken, ikke budsjettet.

Avsetninger

Ekstraordinære innbetalinger på startlån.

Kompensasjon merverdiavgift

Lavere bruk av investeringsmidler enn budsjettet medfører også mindre merverdikompensasjon.

Mottatte avdrag på utlån og refusjoner;

Ordinære og ekstraordinære avdrag på startlån ikke budsjettet.

Inntekter fra salg av anleggsmidler:

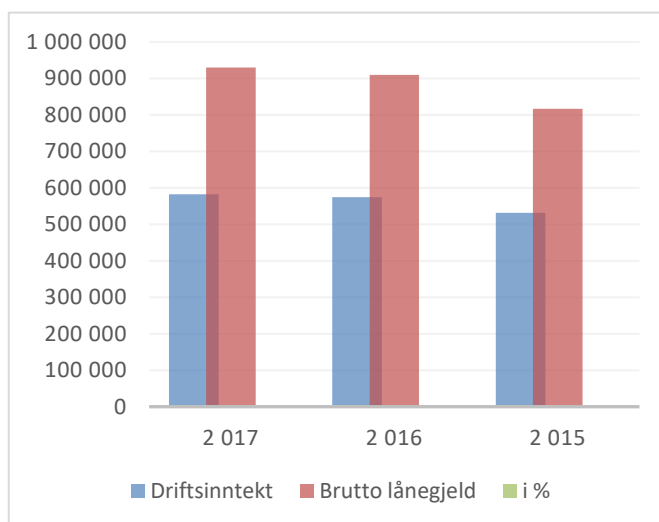
Salg av presteboligen på Stadsbygd var ikke budsjettet.

2.3 Lånegjeld i forhold til driftsinntekter

Både lån til egne investeringsformål og midler til videre utlån er tatt med i oversikten nedenfor. Pr i dag er ca 30 % av brutto lånegjeld selvfinansierende på en eller annen måte, dette er inkludert 76 mill. i Husbanken som lånes ut videre til innbyggerne gjennom etableringslån/startlån. Pr 31.12.2017 er 45 mill. ubrukt.

Belåningsgrad

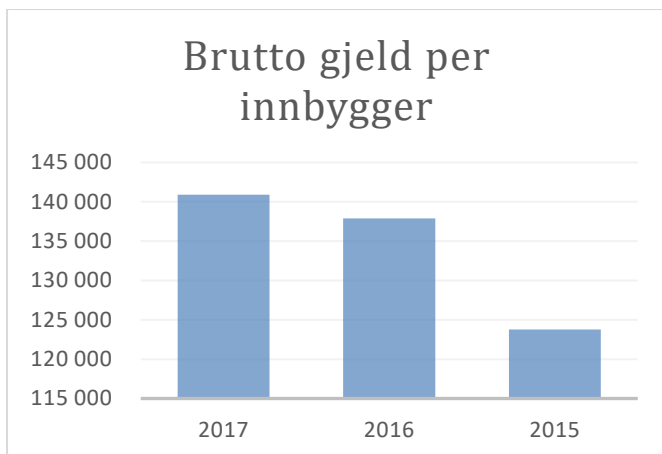
	2 017	2 016	2 015
Driftsinntekt	582 492	574 147	531 565
Brutto lånegjeld	930 073	910 016	816 818
i %	160 %	158 %	154 %

Tabellen viser at langsiktig gjeld har økt med 113 mill. ift 2015, og at forholdet mellom driftsinntekter og lånegjeld har økt vesentlig det siste året. Noe som i all hovedsak skyldes bygging av «Nye Åsly skole» til kr 240 mill. inkl. mva.

2.4 Langsiktig gjeld pr. innbygger

I tråd med at langsiktig gjeld har økt, har også langsiktig gjeld pr. innbygger økt. I 2015 var brutto lånegjeld pr innbygger ca. kr 124 000. Dette øker til utgangen av 2017 til ca. kr 141 000 pr innbygger.

Netto lånegjeld pr innbygger i 2017 er ca. 98 000 mot ca. 86 000 kr i 2015. Gjennomsnittet for hele landet uten Oslo er 54 218 kr og for Sør-Trøndelag 70 240 kr pr innbygger.

2.5 Finans

Det er investert for 94,9 mill. i anleggsmidler i 2017. Investeringsregnskapet viser et avvik mellom regulert budsjett og regnskap på hele 63,3 mill. Dette skyldes flere større prosjekter som ikke er ferdigstilt i 2017, men som vil bli ferdigstilt i 2018. De største mindreforbrukene ligger i: Renseanlegg på Kvithyll, Øyan vannbehandlingsanlegg, tiltak og infrastruktur i Hasselvika og Rissa sentrum. Mælan skole startet byggingen tidligere enn antatt og har derfor benyttet mer enn hva som er budsjettet i 2017. Spesifisert oversikt fremgår av regnskapsskjema 2B.

Avvik på regnskapsskjema 2A på Avdrag på lån skyldes manglende budsjettering av startlån i 2016.